

Tannteknikerfaget både i Norge og globalt er inne i en omstillingsfase. Med økende konkurranse, også fra utlandet, og rask digital utvikling, kan det være krevende å drive spesielt tanntekniske laboratorier. Det krever nytenkning og originale løsninger for å møte framtiden.

Tenner i Fokus har gjennom årene besøkt flere laboratorier som har utviklet egenartede konsepter og spesialiserte produkter. I denne 57. artikkelen har vi intervjuet Klinisk Tannteknikk.

Intervju med Klinisk Tannteknikk

Tekst: Karl-Arne Schneider | Foto: Klinisk Tannteknikk

Øyvind Johansen er utdannet klinisk tannttekniker og har sitt eget laboratorium, Klinisk Tanntteknikk, på Sortland. I år feirer han 20-årsjubileum og i den forbindelsen tok jeg en prat med Øyvind.

Hvordan begynte din tannttekniske karriere?

Jeg begynte i lære hos min mor Jenny Johansen som hadde eget laboratorium på Sortland. Etter fire og et halvt år i lære der tok jeg fagbrev. Det var i 1998. Etter å ha tatt fagbrev jobbet han på laboratoriet hos sin mor i et halvt år før han begynte på skole i Danmark.

Danmark er et av få land som har utdanning til klinisk tannttekniker. Utdanningen til klinisk tannttekniker var på Tannlegehøyskolen i Århus. Hvordan kom du kom på å søke på denne utdanningen? – Jeg hadde hørt noen rykter om at det var en sånn utdanning i Danmark, forteller Øyvind.

Det var en tannlege som hadde kontor vegg i vegg med laboratoriet og de hadde et tett samarbeide. De var ofte inne på tannlegekontoret for å se på pasientene sammen med tannlegen, når det gjaldt bitt, tannoppstilling, prøving osv. Det var jo han som gjorde jobben, sier Øyvind, men de så på og kunne diskutere litt sammen. Det var da det slo meg at det kunne være en fordel å gjøre det hele selv da det er oss som lager protesene.

Øyvind tok kontakt med skolen i Århus for å undersøke muligheten for å begynne der. Det viste seg at den linja hadde eksistert i over 20 år i Danmark. Øyvind bestemte seg for å søke. Han måtte ta en opptaksprøve (inkl. teori), beskrive sin arbeidserfaring, hvorfor han ville bli klinisk tannttekniker osv. Han sendte inn søknad, og kom inn.

Etter to års utdanning i Danmark var han klinisk tannttekniker. Allerede da han gikk på Tannlegehøyskolen i Århus fikk han tilbud om å starte sammen med en tannlege på Sortland. Tannlegen skulle ha klinikk og Øyvind skulle ha laboratorium. Tannlegen hadde flyttet til Sortland for å starte egen praksis og ville ha et nært samarbeide med et tanntteknisk laboratorium. Så da startet Øyvind opp eget laboratorium med en gang han kom hjem.

- Det er litt artig at jeg er den første i Norge med den kliniske utdanningen som startet eget laboratorium og som fortsatt driver. Det er flere som har tatt denne utdanningen, som nå bor i Norge, men så vidt jeg vet er det ingen av dem som driver eget laboratorium, hvor de tar inn pasienter og behandler dem på laboratoriet.

De lager stort sett alt innen tannteknikk, men stålarbeider sender de bort, forteller Øyvind. I dag er de sju ansatte på laboratoriet, noe som er en god og oversiktlig størrelse på et laboratorium.

-Ja, den digitale tidsalderen har kommet til laben vår. Jeg tror at vi var en av de første i Norge som begynte med digital fremstilling av proteser, sier Øyvind.

De var på et kurs for flere år siden og den gang var det nok ikke mange som holdt på med det, noen hadde nok vært innom det, men ikke noe mere. Vi hoppet på med en gang og gikk helt over til digitale proteser, sier Øyvind. All oppstilling av proteser, hel over, hel under og helsett

blir gjort digitalt. Det skal være noe helt unormalt om det skal gå på "gamle måten". Prosedyren for protese fremstillingen er en lett blanding av digital og konvensjonell teknikk.

De har ingen intraoral skanner, men tar vanlig avtrykk og skanner disse med en vanlig skanner. Om en pasient skal ha ny protese så kan hen bruke den gamle protesen som en avtrykksskje og registrere bitt. Han kan da sette alt sammen inn i artikulatoren samtidig, noe som forenkler og gjør arbeidstiden kortere.

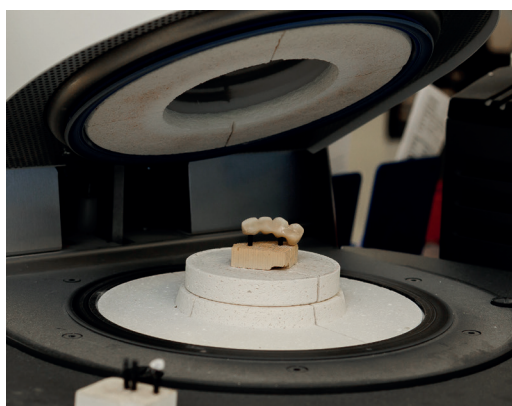
De lager også immediat proteser. Om en pasient skal ha et fortanns implantat, kan det lages en midlertidig løsning så pasienten ikke behøver å gå uten fortann over lengre tid. Slike løsninger lager de mye av. Immediat løsninger lager de også hvor tannlegen skanner og sender filen til laboratoriet og de lager protesen digitalt. De freser ut basis og tennene, fester disse sammen og det blir til en immediat protese.

Når det gjelder restaureringer som skal være i munnen over lang tid, bruker de

"gammel måten" med koke akryl. De bruker den digitale oppstillingen som går både fortere og er lettere samtidig som de bruker den tradisjonelle teknikken med koking av akrylen, noe Øyvind mener gir et produkt av høy kvalitet. Her har Øyvind utviklet et eget system og egen teknikk.

Øyvind forteller at han har mange pasienter som er henvist fra det offentlige. Det gir fulle timebøker. Private tannleger henviser også, spesielt når det skal gå fort. Er det en vanskelig kasus, er tannlegene raske med å henvise pasienter, det er litt artig, synes Øyvind. Desto mer moro er det når han kan levere et produkt som pasienten er tilfreds med.

Pasienter som kommer rett inn fra gata er noe de har mye av, sier Øyvind. Fra dag én har det vært laget både krone/bro og proteser på laboratoriet. Han hadde en avtale med tannlegen vegg i vegg at han skulle få alle tannlegens proteser og krone-bro arbeider. Det gjorde at han hadde skikkelig mye arbeide allerede fra starten. -Det var så «ille» at etter en måneds tid måtte jeg ansette en person,

beretter han. Etter hvert så ble det både en, to og tre ansatte. Det ble slutt på kveldsarbeid og mer kontorarbeid på Øyvind.

I dag er det to laboratorier på Sortland. Det har egentlig alltid vært to laber, for hans mor hadde sitt eget laboratorium i ti år før hun begynte sammen med Øyvind. Det er litt spesielt at det er og har vært to laboratorier på Sortland, sier Øyvind, for det er ikke store plassen. Noe av grunnen kan være at de har et stort omland med mange små plasser spredt rundt. En av de store fordelene er at på et lite sted med lokale aktører kan pasientene få laget restaureringen forholdsvis raskt.

- De sliter med postforsendelsene, sier Øyvind oppgitt. Det som før tok en dag, kan ta en uke nå. Laboratoriet benytter

seg av budbiler til de kundene som er en time eller halvannen unna både til å hente og bringe. Det er forholdsvis kostbart, men alternativet er posten og det fungerer ikke, sier Øyvind. Pasientene og tannlegene liker at arbeidene blir raskt ekspedert.

Øyvind forteller at han har vært medlem av Norges Tannteknikerforbund siden dag én, også hans mor Jenny Johansen er det. Han synes det er betryggende å ha et faglig godt forbund i ryggen hvis en skulle trenge hjelp og støtte.

Jeg vil takke Øyvind for en meget hyggelig prat. Samtidig vil jeg gratulere med de første 20 årene, og ønske han og de ansatte lykke til i mange år fremover.

